

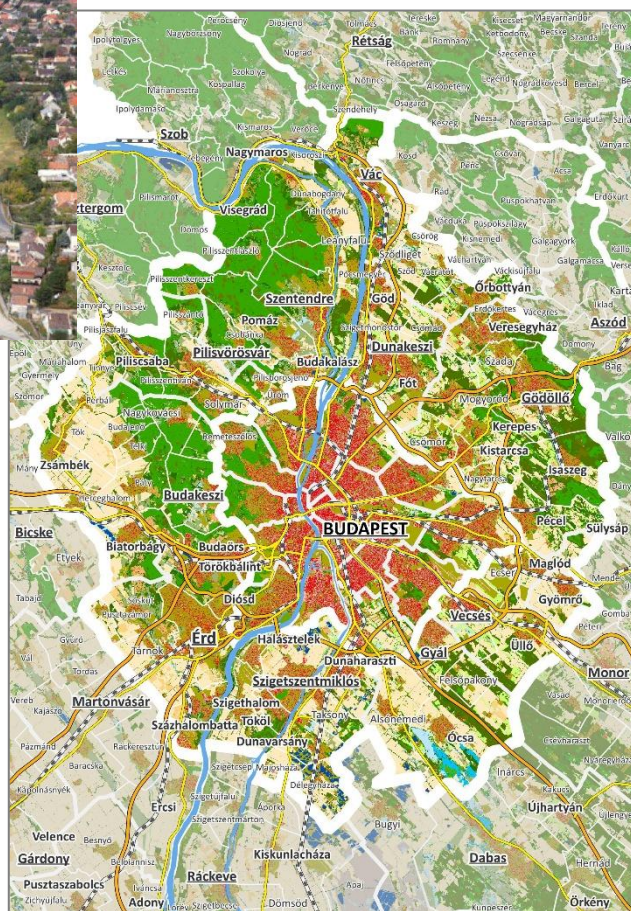
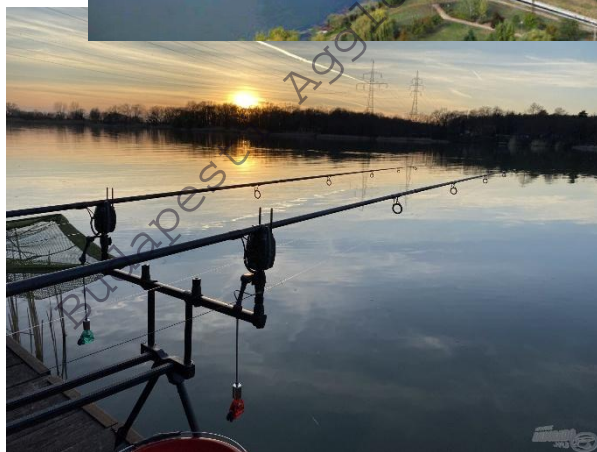
BUDAPESTI AGGLOMERÁCIÓ TERÜLETFEJLESZTÉSI
KONCEPCIÓJA ÉS PROGRAMJA

MEGALAPOZÓ TANULMÁNYOK

A Ráckevei (Soroksári)-Duna vizes élőhelyeinek
rekreációs célú, turisztikai lehetőségeinek vizsgálata

Készült a Budapesti Agglomeráció Fejlesztési Tanács megbízásából.

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Budapest
2024. szeptember 30.

A BUDAPESTI AGGLOMERÁCIÓ TERÜLETFEJLESZTÉSI
KONCEPCIÓJA ÉS PROGRAMJA

MEGALAPOZÓ TANULMÁNYOK

A Ráckevei (Soroksári)-Duna vizes élőhelyeinek
rekreációs célú, turisztikai lehetőségeinek vizsgálata

Készült a Budapesti Agglomeráció Fejlesztési Tanács megbízásából.

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Készítette:	Pro Régió Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési és Szolgáltató Nonprofit Kft., a Budapesti Agglomeráció Fejlesztési Tanács (BAFT) munkaszervezete
Szakmai felelős:	Dr. Gordos Tamás szakmai igazgató Galli Károly vezető projektmenedzser, BAFT csoportvezető
Kutatásvezető:	Takács Szilvia senior szakértő
Külső szakértő:	Kánai Gergely senior szakértő

Budapest

2024. szeptember 30.

Vezetői összefoglaló

A Ráckevei- (Soroksári-) Duna-ág sajátos helyzetű térség fekvéséből és adottságaiból adódóan: a Duna-ág mentén kialakult úszólápok és ligeterdők különleges élővilágot alkotnak, mely természeti értékkel és lenyűgöző tájképpel, így turisztikai vonzerővel bír, ugyanakkor a fővároshoz való közelsége az agglomeráció, azon belül jelentős logisztikai és feldolgozóipari zóna részévé tette, folyamatosan növekvő lakossággal, ingázással. A térség turisztikai potenciáljának kihasználtsága adottságaihoz mérten alacsony fokú, a vármegyei stratégiák, programok megállapításai alapján. A turisztikai fejlesztések indokoltságának és alátámasztásának érdekében a Budapesti Agglomerációs Fejlesztési Tanács kérésére készült el ez a tanulmány, melynek eredményei jól hasznosíthatók a stratégia kialakításához, illetve konkrét projektek megalapozására, végeredményként az aktuális állapotok és a lehetséges fejlesztési irányok bemutatásával.

Jelen tanulmány célja a Ráckevei Soroksári Duna (továbbiakban RSD) vizes élőhelyei rekreációs célú, turisztikai fejlesztési lehetőségeinek vizsgálata. Cél a terület turisztikai potenciáljának feltárása, és olyan fejlesztési javaslatok megfogalmazása, melyek figyelembe veszik az RSD jelenlegi természeti értékeinek megőrzését, illetve a terület környezeti és infrastrukturális szempontú túlterhelésének elkerülését. A vízi élővilág megóvására és a tömegturizmus ellenpontosítására legalkalmasabb a szelíd turizmus előtérbe helyezése, mely elsősorban fenntarthatóságra való érzékenységen, a tapasztaláson és az egyéni teljesítményen alapszik. Ennek egy válfaja az ökoturizmus, melynek fő célja a természet megfigyelése és társadalmi felelősségvállalással hozzájárul a környezeti és kulturális örökség megőrzéséhez.

A tanulmány megalapozó munkarésszel indít, ahol a fogalmi és földrajzi keretek kerülnek tisztázásra, bemutatásra került a vízparti környezet vízrajzi és természeti jellemzőik alapján. A dokumentum vizsgálja továbbá a térséghez kapcsolódó ágazati stratégiákat (Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia, Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia 2030.), valamint a területi koncepciókat, stratégiákat (Pest vármegye Területfejlesztési Koncepciója, Területfejlesztési Programja, Duna Stratégia, valamint az érintett települések fejlesztési dokumentumai), illetve az elmúlt évek fejlesztési eszközeit. A Javaslatétel ezek figyelembevételével került megalkotásra.

A helyzetelemzés során KSH statisztikai adatsorok segítségével elemeztük a térség társadalmi-gazdasági és turisztikai jellemzőit és változásait. Emellett további kvalitatív adatforrásokat használtunk fel: dokumentumelemzés, személyes interjúk a helyi turisztikai desztináció menedzsment szervezettel, polgármesterekkel. Értékeljük a turizmus szempontjából releváns közlekedési és kommunális infrastruktúra állapotát a fejlesztési dokumentumok és a személyes interjúk alapján. Helyszíni bejárás és műholdképek alapján bemutatásra kerül a partmenti területhasználat továbbá egy attrakcióleltár is összeírásra került.

Fontos megjegyezni, hogy területhasználat szempontjából rendkívül mozaikos jelleget mutat a térség, magas fokú a part beépítettsége, mely a térség üdülőtérületi, szuburbanizációs öröksége. Nagy területen magán tulajdonú ingatlanok, zárt üdülősorok szegélyezik a partot egészen a vízfelületig, így sok helyen a köz számára az nem érhető el. Állami és önkormányzati területeken kiépített vagy kitaposott sétányok, illetve ártéri ligetek, úszólápok ligeterdők övezik a partot, egyes szakaszokon, teresedéseken attrakciókkal, turisztikai szolgáltatásokkal, szabadidős funkciókkal gazdagítva azt. A köztulajdonú part mentén sok helyen az elhanyagolt, leromlott állapotú stégek rontják a látképet emellett veszélyt is jelentenek, ezek felmérés és elbontása sürgető. A térség természeti értékeinek fokozott védelme érdekében lényeges a további közvetlen parti beépítés megakadályozása. A Duna-ág a lassú folyásisebbségnek köszönhetően nagy mértékű iszaposodást mutat, a meder revitalizációja és a vízminőség javítása kiemelt szerepet játszik a táji adottságok megőrzésében. A revitalizációs tervek rendelkezésre állnak, de jelentős pénzügyi forrásokra van szükség a megvalósítására.

Szabadidős és hétvégi turizmus jellemzi a térséget, öt turisztikai ágazat jelent vonzerőt: fürdő-, aktív-, öko-, kulturális- és rendezvényturizmus, utóbbi főként a nemzetiségeket, gasztronómiájukat bemutató programokkal jelent attrakciót. Fontos térségi vonzerőt jelent a táji adottság, a Duna-ág természeti értéke, egyedi élőlénytársulások.

A szezon márciustól októberig tart, a főszézon első sorban július-augusztusra korlátozódik és nagy mértékben időjárás függő, ez az egyes célcsoportok eltérő igényeivel magyarázható. Elsősorban a régióból, illetve a fővárosból keresik fel a desztinációt, jellemzően hétvégi, rövid tartózkodási idővel. Jellemzően családok látogatják a térséget, de jelentős a senior korosztály képviselete is (pl. sétahajózás, felnőttbarát szálloda Ráckeve) és a fiatalabb korosztály kereslete is növekszik. Problémát a turizmusból származó árbevétel csökkenése jelenti, lévén a látogatók nagyobb részét az árérzékeny hazai turisták teszik ki, a forgalom és a költsési hajlandóság lecsökkent, nem követi a bevétel az infláció mértékét. A bevételek növelése érdekében magasabb költsési hajlandóságú vendégek elérése a cél. Ehhez célcsoport-specifikus szolgáltatási csomagok kialakítására és minőségi szolgáltatások nyújtására van szükség. Emellett a bevételek növelése a tartózkodási idő hosszabbításával is megvalósítható, melyet a térség önálló desztinációként való pozícionálása és - a Duna márkaerejével élve - az elhelyezkedésből és az adottságokból eredő lehetőségek kiaknázása segíthet elérni.

A turisztikai termékcsomag fejlesztése során érdemes szem előtt tartani a fő vonzerőt, a természeti értékek megőrzését és elkerülni a túlturizmust, ezért integrált, hálózatos programok megvalósítására, minőségi szolgáltatások kialakítására és közös brand-építésre van szükség. A turizmus integráns, közvetett szolgáltatásai, mint a zöldterületek, közlekedési és kommunális infrastruktúra fejlesztése a lakosság életminőségét is javítja.

A térség turisztikai ágazatai, termékkínálata részletes bemutatásra került az attrakciók, szolgáltatók területi megoszlásuk, szolgáltatások minősége és infrastrukturális ellátottságuk alapján. A termékkínálat a kereslet szempontjából szegmentálásra került, korcsoportok, küldő terület, tartózkodási idő, forgalom és költsési hajlandóság szerint.

A megvalósítás alatt álló és a tervezett fejlesztések javítják a Duna-ág vízparti bejárását evezős és kerékpáros eszközökkel egyaránt. A parti infrastruktúrát javító beruházások lehetővé teszik a turisztikai járómódváltásokat ki- és beszálló pontok létesítésével, közöttük pihenőpontok kialakításával. A beavatkozások jó alapot nyújtanak a térség turizmusában rejlő potenciál kiaknázására, de az idegenforgalomból származó bevételek növeléséhez további fejlesztésekre van szükség, hogy a Ráckevei- (Soroksári-) Duna-ág önálló turisztikai desztinációvá, termékké váljon. Ennek elősegítése érdekében készült az alábbi programjavaslat.

A programterv összeállítása során olyan helyi igényeken alapuló fejlesztési terv került összeállításra, mely a térség turisztikai adottságain alapuló, célcsoportok igényeinek megfelelő minőségi turisztikai termékcsomag kialakítását teszi lehetővé a turizmusból származó bevételek növelése érdekében.

A programterv a következő elvek figyelembevételével állt össze:

- szelíd turizmus erősítése, természeti értékek védelme tájkép megóvása mellett
- a fejlesztések első sorban a költségi hajlandóságot növelik, a várható forgalombővülés kisebb mértékű a túlturizmus elkerülése érdekében
- integrált fejlesztések kerültek előtérbe, területi és ágazati szinergiahatások kiaknázásával
- főként az alulhasznosított területek használata kerül preferálásra
- hálózatos fejlesztések ösztönzése a turizmus szétterítése és a távolabbi területek, települések turizmusba való bevonása érdekében
- a tervezés és megvalósítás során lakosság bevonása az identitás erősítése és a társadalmi elfogadottság érdekében.

Program javaslatok:

Program neve	1. RSD revitalizációs projekt megvalósítása
Cél	vízminőség javítására, vízparti területek rendezése
Programrész	beömlő szennyvíz átemelése mederkotrás partfal rekonstrukció
Megvalósítás	Tervek rendelkezésre állnak Kulcsprojektek: - RSD mellékágak kotrása és a Főág kotrása - Dél-pest Szennyvíztisztító telep által jelentett környezeti terhelés megszüntetése
Eredményesség	Javul a vízminőség és ezzel összefüggésben az ökológiai természeti értékek védettsége; az üdülés, idegenforgalom lehetősége; vízhasználatok vízminősége (strandolás, fürdőzés, sporthorgászat). megőrizhetők a pusztuló értékes holtágak, mellékágak, a hajózás számára alkalmas vízmélység biztosítható.

Program neve	2. Víziturizmus infrastrukturális fejlesztése
Cél	evezős-, strand- és horgászturizmus kiszolgáló infrastrukturális feltételeinek javítása
Programrész	kikötői infrastruktúrafejlesztés

	horgászpontok fejlesztése strandok infrastrukturális fejlesztése
Megvalósítás	További területek kijelölése igényfelmérés alapján, javasolt a szinergia hatások figyelembevétele. Indokoltság esetén RDHSZ, KDVVIZIG bevonása a tervezésbe és fenntartásba.
Eredményesség	Vízi hálózat kialakításának infrastrukturális feltétele, szolgáltatási színvonal növelése révén tartózkodási idő hosszabbítása érhető el. Alulhasznosított parti területek turisztikai funkcióval való megtöltése.

Program neve	3. Kerékpáros infrastruktúra fejlesztések
Cél	Kerékpáros turisztikai hálózat kialakítása
Programrész	Biztonságos kerékpárutak kialakítása, kiépítése Meglévő kerékpárutak hálózatba illesztése Szervízpontok, kerékpártárolók kialakítása
Megvalósítás	Indokoltság esetén KDVVIZIG bevonása a tervezésbe, fenntartásba Kulcsprojektek: - Önkormányzati kerékpáros nyomok kialakítása az RSD mindkét partán - Kiskunlacháza-Ráckeve kerékpárút megépítése; - Árpád híd (Ráckeve) kerékpározhatóságának javítása; - Kerékpáros híd építése a zsilip üzemi területén kívüli nyomvonalon
Eredményesség	Kerékpáros turizmus keretfeltételeinek javítása, több napos tartózkodást biztosító kerékpárhálózat kialakítása. A partmenti és Duna-ágtól távolabb lévő öko-, sport- és kulturális turisztikai attrakciók forgalmának növelése, közös desztináció kialakításának alapja.

Program neve	4. Tematikus útvonalak kialakítása
Cél	Meglévő attrakciók termékfejlesztése, hálózatos programcsomagok kialakítása
Programrész	hálózatos együttműködések kialakítása és tematikus utak tervezése infokommunikációs pontok kialakítása eszközbeszerzés (evezős sport, kerékpár településeken átívelő bérlete) programok szervezése és működtetése
Megvalósítás	Javasolt térségi pénzügyi eszköz kialakítása, mely településeken átnyúló fejlesztéseket valósít meg
Eredményesség	A témaútvonalak működtetése költséget generál, növeli az attrakciók forgalmát, tartózkodási időt hosszabbít. Hozzájárul a térség brand-építéséhez.

Program neve	5. Sportturisztikai fejlesztések
Cél	kiegészítő sportszolgáltatások fejlesztése a hosszabb tartózkodási idő céljából
Programrész	meglévő sportturisztikai szolgáltatások fejlesztése új sportszolgáltatások kialakítása eszközbeszerzés
Megvalósítás	Javasolt Tass/Makád evezős turisztikai csomópont szabadidős lehetőségeinek fejlesztése
Eredményesség	Szolgáltatások minőségének javulása, tartózkodási idő hosszabbítása

Program neve	6. Kulturális turizmus fejlesztése
--------------	------------------------------------

Cél	Bor- és gasztronómiai turizmus fejlesztése
Programrész	pincék fejlesztése rendezvényfejlesztés falusi vendéglátás fejlesztése
Megvalósítás	Javasolt a KKV-k számára pénzügyi eszköz létrehozása
Eredményesség	Gazdagabb kulturális kínálat révén a tartózkodási idő és a szezon hosszabbítására alkalmas, helyi identitás erősítése, Hozzájárul a térség brand-építéséhez.

Program neve	7. Szálláshelyek fejlesztése
Cél	Szálláshelykínálat minőségi fejlesztése
Programrész	meglévő szálláshelyek minőségi fejlesztése új minőségi apartman szálláshelyek kialakításának támogatása Savoyai kastély turisztikai célú hasznosítása
Megvalósítás	Tervezett beruházás: „Barokk fények Ráckevén” - Savoyai kastély felújítás Felmérés alapján javasolt a fejlesztést indokolni, a szálláshelyek és attrakciók vendégforgalmi adatai alapján, figyelembe véve a megvalósuló fejlesztéseket. Javasolt önálló pályázati forrás létrehozása: <ul style="list-style-type: none"> - önkormányzatok, egyesületek számára gyermektábori infrastruktúra javítására, vagy kialakítására; - helyi civil szervezetek számára, amely a működésüket, kisléptékű fejlesztéseiket segíti; - szálláshelyek fejlesztése
Eredményesség	turizmusból származó bevételek növekednek

Program neve	8. Zöldterületek fejlesztése
Cél	A partmenti alulhasznosított zöldterületek rendezése
Programrész	meglévő zöldterületek rehabilitációja
Megvalósítás	Területek kijelölése igényfelmérés alapján, indokoltság esetén KDVVIZIG bevonása a tervezésbe és fenntartásba. Területi szinergia az evezős és a strand, illetve horgászturizmussal, kerékpáros hálózattal, egyéb attrakciókkal, létesítményekkel (pl. sportpályák).
Eredményesség	Lakosság életminőségének javulása, turisták számára sétaútvonal biztosítása

Program neve	9. Desztinációs marketing kialakítása
Cél	Turisztikai termékfejlesztés és térségi marketing kidolgozása, működtetése
Programrész	érintett települések együttműködése közös arculattervezés infokommunikációs fejlesztések (offline és online) termékfejlesztés menedzsment
Megvalósítás	Kis-Duna menti Turizmusfejlesztési Klaszter, munkaszervezete az RS Ökorégió Nonprofit Kft. együttműködve a Kis-Duna mente TDM szervezettel, Ráckevén Tourinform Irodával.
Eredményesség	Hatékony és eredményes marketing növeli a tartózkodási időt, a szezont és a turizmusból származó bevételeket. Háttérterületek bevonása a turizmusba

Program neve	10. Együttműködések erősítése
--------------	-------------------------------

Cél	Térségi turisztikai szereplők együttműködésének javítása
Programrész	kommunikációs platform kialakítása szakmai tanácsadás szakmai rendezvények beruházás ösztönzés lakosság bevonása a tervezésbe megvalósításba
Megvalósítás	Együttműködés szereplői: önkormányzatok, attrakciók szolgáltatók, szálláshelyek, túraszervezők, egyesületek, klubok, turizmusban érdekelt szervezetek. Javasolt térségi pénzügyi eszköz kialakítása, mely településeken átnyúló fejlesztéseket, együttműködéseket valósít meg
Eredményesség	Magasabb hozzáadott értékű, kereslethez igazított szolgáltatások hosszabb szezon és tartózkodási időt, magasabb bevételeket eredményeznek.

Program neve	11. Elérhetőség javítása
Cél	Térség közlekedési feltételeinek javítása
Programrész	RSD projekt közlekedésfejlesztés közösségi közlekedés fejlesztése P+R parkolók fejlesztése közútfejlesztés zsilipkezelés felülvizsgálata
Megvalósítás	Magyar Állam, BKK, Magyar Közút, KDVVIZIG projektgazda együttműködés Kulcsprojektek: <ul style="list-style-type: none"> - Önkormányzati közutak fejlesztése, kerékpáros nyomok kialakítása az RSD mindkét partán - 51-es számú út teljes felújítása; - H6 HÉV vonal fejlesztése;
Eredményesség	Turizmus facilitálása, desztináció elérhetőségét biztosítva nő a látogatószám, javul a helyi lakosság életminősége.

Program neve	12. Kommunális fejlesztések
Cél	Turizmussal járó környezeti terhelés javítása
Programrész	ivóvízhálózat fejlesztése szennyvízhálózat fejlesztése
Megvalósítás	DAKÖV Kft. Fővárosi Vízművek, Észak-Dunántúli Vízművek projektgazda, együttműködések településműködtetés keretfeltétel
Eredményesség	Vízvesztesség mérséklése, szennyvízhálózatba bekötött lakások arányának növelése